

ΑΙ ΛΕΞΕΙΣ ΘΑΥΜΑ ΚΑΙ ΑΓΙΟΣ.

Η ΛΕΞΙΣ Θ α υ μ α καταρχάς ἄλλο δὲν ἐσημαίνει πλὴν πρᾶγμα ἢ ἐνέργημα φυσικὸν ἢ τεχνητόν, ἔξοχον διὰ κάλλος, μέγεθος, ἢ ἄλλην τινὰ ποιότητα καὶ περίστασιν ἀπροσδόκητον εἰς τὸν βλέποντα, καὶ διὰ τοῦτο ἰκανὴν νὰ τοῦ φέρῃ τὴν ψυχὴν εἰς ἐκπληξιν. Ἀκολούθως ἐπέρασεν ἢ λέξις καὶ εἰς τὴν θρησκείαν μὲ σημασίαν ἀναλογον τῆς πρώτης, ἄλλ' ὄχι τὴν αὐτήν. Κατ' ἐκείνην, τὸ θαῦμα ἦτο πρᾶγμα ἀπροσδόκητον, ἀλλ' ὅμως φυσικὸν ἢ τεχνητόν· εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς θρησκείας, τὸ θαῦμα σημαίνει ἐνέργειαν ἄμεσον τῆς θείας δυνάμεως, ἐναντίαν εἰς τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ὅποια εἶναι τὰ κατ' ἐξοχὴν ὀνομαζόμενα ἀληθινὰ θαύματα. Κατ' ἐκείνην, τὸ θαῦμα ἦτο συνώνυμον μὲ τὸ θ α υ μ α σ τ ὸ ν ἢ θ α υ μ ᾶ σ ι ο ν· εἰς τὴν θρησκείαν, ἐὰν ὀνομάζεται κάμμιαν φορὰν θ α υ μ ᾶ σ ι ο ν *, διότι αὐτὸ μάλιστα εἶναι θαυμασμοῦ ἢ σεβασμοῦ ἄξιον, δὲν πρέπει ὅμως νὰ συγχέεται μὲ τὰ θαυμάσια τῆς φύσεως ἢ τῆς τέχνης. Εἶναι φανερὸς ὁ κίνδυνος τῆς τοιαύτης συγχύσεως. Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἔχη σταθερὰν βίον διαγωγὴν ὅστις ὀνομάζει καὶ νομίζει θαύματα ὅλα τὰ ἀπροσδόκητα, ἤγουν ὅλα, ὅσων δὲν γνωρίζει ἢ δὲν βλέπει τὴν αἰτίαν· ἐπειδὴ ὁ τυχὼν πλάνος, κακομεταχειριζόμενος τὰ δῶρα τῶν τεχνῶν ἢ τῶν ἐπιστημῶν, ἔμπορεῖ μὲ τὸ τυχὼν πείραμα τῆς φυσικῆς ἢ τῆς χημικῆς, ἢ μὲ τῶν χειρῶν τὴν εὐστροφον καὶ ταχεῖαν κίνησιν, νὰ τὸν κάμη ὄργανον μεγάλων κακιῶν;

Τοιαύτη σύγχυσις ἐγινε καὶ εἰς τὰς λέξεις Ἅ γ ι ο ς, Ἅ γ ι ὀ τ η ς, Ἅ γ ι α σ μ ὸ ς, Ἅ γ ι ο σ ὕ ν η. Ἐρώτησε τὸν πρῶτον ἀπαντήσαντα ἀπαίδευτον, ποίαν ἰδέαν ἔχει τοῦ Ἅ γ ι ὀ τ η ς, καὶ τί νοεῖ αὐτοῦ ἢ κεφαλὴ, ὅταν τὸ στόμα τῆς προφέρει τὴν λέξιν Ἅ γ ι ὀ τ η ς, καὶ θέλεις ἀκούσειν πράγματα θαυμάσια. Κατ' αὐτὸν, δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀρετὴ νὰ ἀγιασῇ τὸν ἄνθρωπον, ἀν δὲν ἦναι ἐνωμένη μὲ τὸν χωρισμὸν τοῦ κόσμου, μὲ τὴν σωματικὴν σκληραγωγίαν, ἢ κάμμιαν φορὰν μὲ τὴν θαυματουργίαν. Κατ' αὐτὸν, ἄνθρωπος μὲ γυναῖκα καὶ τέκνα, ἀγαθὸς ἀνὴρ, ἀγαθὸς πατήρ, ἀνατρέφων υἱοὺς ἢ θυγατέρας, καὶ μὲ τὸν λόγον καὶ μὲ τὸ παράδειγμα του, εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶναι διὰ τοῦτο Ἅ γ ι ο ς. Καὶ ὅμως ἡ θρησκεία δὲν ἔδωκε χώραν εἰς τοιαύτην ἀμαθίαν τῶν λέξεων. Εἰς αὐτήν, καθὼς καὶ εἰς τοὺς παλαιούς, ὁ Ἅ γ ι ο ς σημαίνει τὸν καθαρὸν καὶ Ἅ γ ι ὀ ς ὀνόμασε πρῶτον ὅλους χωρὶς ἐξαιρέσειν τοὺς πιστούς, διὰ τὴν ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας καὶ

πολυθείας κάθαρσιν, ἔπειτα τοὺς ἐναρέτους, ἤγουν τοὺς καθαρὸς ἀπὸ ἀμαρτίας Χριστιανούς, ὡς μαρτυροῦν αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Παύλου. Ἅ γ ι ο ι ὀνομάζονται εἰς αὐτὰς οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ῥώμης, τῆς Κορίνθου, ἢ ἄλλῳ ὅλοι πρὸς ὅσους γράφει. Ἀρετὴ καὶ Ἅ γ ι ὀ τ η ς εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς Γραφῆς εἶναι συνώνυμα τόσον ἀχώριστα, ὥστε δὲν ἐδίστασεν ὁ Ἀπόστολος νὰ εἴπῃ, Ἐἰ ρ ῆ ν η ν δ ι ὠ κ η τ ε μ ε τ ᾶ π ᾶ ν τ ω ν, καὶ τὸν ἁγιασμὸν, οὐ χωρὶς οὐδεὶς ὄνεται τὸν Κύριον. Ἐὰν ἡ Ἅ γ ι ὀ τ η ς ἦτον ἐξαιρετικὸν εἰς τοὺς χωρισμένους ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ σκληραγωγούντας τὸ σῶμα διὰ τὴν ὠφέλειαν τῆς ψυχῆς, χρέος ἀπαραίτητον ἦθελεν εἶσθαι τῶν κοσμικῶν νὰ ἐρημώσωσι τὰς πόλεις, ν' ἀφήσωσι καὶ γυναῖκας καὶ τέκνα, καὶ νὰ κατοικήσωσι τὰς ἐρήμους, ἀν δὲν ἦθελαν ν' ἀπελπισθῶσιν ὀλοτέλα τὴν σωτηρίαν των. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι τοιοῦτον. Ἅ γ ι α σ μ ὸ ς εἶναι ἢ πλήρωσις τῶν ἐντολῶν, τὴν ὁποίαν εἰς πᾶσαν βίον τύχην ἢ κατάστασιν ὅστις θέλει δύναται νὰ κάμη· καὶ, διὰ νὰ ἦναι τις ἅγιος, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξορκίῃ τοὺς δαίμονας τῶν ἄλλων· ἀρκεῖ νὰ διώξῃ τὰ δαιμόνια τῆς ψυχῆς του, καὶ νὰ βάλῃ εἰς τόπον αὐτῶν τὸ πνεῦμα τῆς ἀρετῆς. Ὁ ἐνάρετος εἶναι καὶ ἅγιος, καὶ ὁ ἅγιος πάλιν ἐνάρετος· ἢ οἱ χωρίζοντες τὰ δύο ταῦτα τρέχουν κίνδυνον, ὁ μὲν κοσμικὸς νὰ νομίσῃ τοῦ ἀναχωρητοῦ, ὄχι ἰδικόν του χρέος, τὴν ἀρετὴν, ὁ δὲ ἀναχωρητὴς νὰ περιορίσῃ τὴν ἀγιότητα εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ κόσμου χωρισμὸν καὶ τὴν σκληρὰν τοῦ σώματος γυμνασίαν, ἢ ἀπὸ ἀληθῆ Χριστιανὸν νὰ μεταβαλθῇ εἰς Γυμνοσοφιστὴν ἢ Βραχυμᾶνα. —ΚΟΡΑΗΣ.

ΟΠΟΤΑΝ παρουσιάσῃ ἡ κινδυνώδης ὥρα,

Εἰς τὴν Θεόσητα πολλὰ, πολλὰκις γάσσεις ὄδρα.

Πλὴν πόσον ἦτο πλούσιος ὁ θρόνος τοῦ Ὑψίστου,

Ἄν ἐκτελοῦσες τὸ ταχθὲν ἔργον ἐπὶ τῆς γῆς του!

Ἀπέφυγες τὸν κίνδυνον; δὲν ἐνθουμείσαι πλέον

Κανὲν ἀφ' ὅσα τότε σὺ τὸν ὑπεσχέθης κλαίων·

Καὶ λησμονήσας παντελῶς ὄσινὰ τὰ παρελθόντα,

Συττρέχεις πάλιν ἄφροντις εἰς μόνα τὰ παρὺντα!

Η ΙΣΤΟΡΙΑ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἶναι πέλαιος ἀχανὲς σφαιμάτων, ἐπάνω τῶν ὁποίων ἐπιπλέουν, μακρὰν ἢ μί' ἀπὸ τὴν ἄλλην, ὀλίγα τινὲς ἀλήθειαι ἀμυδραί.—ΒΕΚΚΑΡΙΑΣ.

Η ΦΙΛΟΔΟΣΙΑ, ἢ φιλαργυρία, ἢ ἡ φιληδονία εἶναι αἱ ἀληθιναὶ σειρήνες, αἱ ὁποῖαι δελεάζουν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ναυάγια καὶ εἰς θάνατον.

ΠΟΛΛΑ περὶ ταπεινοφροσύνης λόγια δὲν εἶναι γενικῶς πλὴν παγίδες, στηνόμεναι διὰ νὰ πιᾶσῃ τὴν κολακείαν.

* Ἰδόντες . . . τὰ θαυμάσια, ἃ ἐποίησε. Ματθ. κβ. 15.